



ที่ ปช ๐๐๐๓/ ๐๒๗๗

สำนักงาน ป.ป.ช.

ถนนนนทบุรี อำเภอเมือง

จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๕

สค. 4/105
วันที่ 16 กค 2555
เวลา 14.30

เรื่อง มาตรการป้องกันการทุจริตเกี่ยวกับการจัดสรรโควตาและการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลเกินราคา

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารมาตรการป้องกันการทุจริตเกี่ยวกับการจัดสรรโควตาและการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาล
เกินราคา จำนวน ๑๐๐ ชุด

ด้วยคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้รับเรื่องร้องเรียนกล่าวหาสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล
สร้างความเดือดร้อนและไม่เป็นธรรมในการจัดสรรโควตาเป็นระยะเวลานาน ทำให้มีการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาล
เกินราคา และมีผลกระทบต่อนโยบายของรัฐบาลโดยตรงที่ไม่สามารถทำให้ราคาสลากฯ ลดลงได้ รวมทั้ง
มีเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้อง แสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายให้กับตนเองหรือผู้อื่น
หรือร่วมกระทำการอันมีลักษณะเป็นการสมยอมกันเสนอราคาในการประมูล จากการจัดสรรโควตาดังกล่าว

คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้พิจารณาข้อเท็จจริงจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ข้อกฎหมาย หลักเกณฑ์
และวิธีการในการจัดสรรโควตาและการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาล ประอบความเห็นทางกฎหมาย
ของคณะกรรมการกฤษฎีกา รวมทั้งศึกษาวิเคราะห์กิจการสลากกินแบ่งในต่างประเทศ แล้วเห็นว่า สำนักงาน
สลากกินแบ่งรัฐบาลได้มีมาตรการ และดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาการขายสลากกินแบ่งรัฐบาลเกินราคา
เช่น มีการเพิ่มจำนวนสลากกินแบ่งรัฐบาลในท้องตลาด การกำหนดแถบสี การป้องกันการรวมเล่มหรือรวมชุด
การเปิดให้ผู้ขายรายย่อยรับสลากฯ โดยตรงและเสรี การเพิ่มส่วนลดให้แก่ตัวแทนจำหน่ายรายย่อย การตัดโควตา
ผู้ดำเนินการจัดจำหน่ายที่ผิดเงื่อนไข การจับกุมดำเนินคดีต่อผู้ขายรายย่อยที่ขายสลากกินแบ่งรัฐบาลเกินราคา
เป็นต้น แต่มาตรการดังกล่าวไม่สามารถแก้ไขปัญหาการขายสลากกินแบ่งรัฐบาลเกินราคาได้ ระบบการจัดจำหน่าย
สลากกินแบ่งรัฐบาลที่จัดจำหน่ายผ่านระบบโควตา เป็นระบบการผูกขาด ซึ่งประกอบด้วยส่วนราชการ มูลนิธิ
องค์กรการกุศลต่าง ๆ และบริษัทเอกชนรายใหญ่ โดยการขายขาดและไม่รับคืนหากจำหน่ายสลากฯ ได้ไม่หมด
ซึ่งแม้ว่าจะเป็นประโยชน์ในการบริหารจัดการของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลที่สะดวกและประหยัดต้นทุน
แต่ก็เป็นกระบวนการที่ขาดความโปร่งใส ผลักภาระความรับผิดชอบ ทำให้เกิดระบบกินหัวคิว พ่อค้าคนกลาง
นำไปจำหน่ายต่อหรือรวมชุดสลากฯ แล้วจำหน่ายเกินราคาที่กำหนด ก่อให้เกิดการเอารัดเอาเปรียบผู้บริโภค
มีผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของผู้มีรายได้น้อยเป็นส่วนใหญ่ นอกจากนี้ การให้โควตาแก่นิติบุคคลเอกชนที่เป็น
ผู้ผูกขาดผลประโยชน์มาเป็นเวลานานนับสิบปี เป็นวิธีการที่เอื้อประโยชน์ให้กลุ่มบุคคลที่มีผลประโยชน์ทางการเมือง
บางกลุ่ม ซึ่งต้องการใช้อำนาจมาแสวงหาผลประโยชน์จากโควตาดังกล่าว โดยคาดว่าจะในแต่ละเดือนจะได้
ผลประโยชน์เป็นเงินจำนวนมหาศาล

การนำเครื่องจำหน่ายมาใช้ในการจำหน่ายสลากฯ (On-Line) ทั้งในรูปแบบสลากฯ ๖ หลัก
และสลากฯ ๓ ตัว ๒ ตัว จะสามารถแก้ไขปัญหาความต้องการของผู้ซื้อในแต่ละหมายเลขได้อย่างทั่วถึงและเพียงพอ
เพราะผู้ซื้อจะสามารถซื้อหมายเลขที่ต้องการจากเครื่องจำหน่ายได้ แต่รางวัลที่ได้รับจะผันแปรไปตามจำนวนสลากฯ

/ที่จำหน่าย...

ที่จำหน่ายได้ จึงไม่ต้องซื้อผ่านตัวแทนจำหน่ายที่อาจขายสลากแพงกว่าราคาหน้าสลากฯ การนำเครื่องจำหน่ายมาใช้ในการจำหน่ายสลากฯ (On-Line) ดังกล่าว จึงเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาขายเกินราคาที่ชัดเจน ช่วยกำจัดการทุจริตในการจัดสรรโควตาให้พ่อค้าคนกลาง ป้องกันการฟอกเงินของกลุ่มบุคคลที่มีผลประโยชน์ทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ

คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาแล้ว จึงเห็นสมควรเสนอความเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดสรรโควตาและการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลเกินราคา ต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อให้มีการปรับปรุงการปฏิบัติราชการ หรือวางแผนงานโครงการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อป้องกันหรือปราบปรามการทุจริตต่อหน้าที่ การกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๑๙ (๑๑) ดังนี้

๑. สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล ต้องกำหนดนโยบายอย่างเป็นรูปธรรม โดยมีการกำหนดรูปแบบและปริมาณสลากฯ รวมทั้งปริมาณเครื่องจำหน่ายอัตโนมัติให้ชัดเจน โดยไม่พิจารณาเพียงแต่ผลประโยชน์เฉพาะการเงินของรัฐเป็นหลัก และต้องประกาศให้เป็นที่ยอมรับของประชาชนโดยทั่วไป รวมถึงสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล จะต้องจัดทำการประเมินนโยบายการจำหน่ายสลากฯ ด้วยเครื่องจำหน่ายอัตโนมัติเป็นประจำทุกปี โดยองค์กรอิสระที่ไม่แสวงหากำไรและไม่มีส่วนได้ส่วนเสียกับสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล ทั้งนี้ เพื่อประเมินถึงผลดีและผลเสียของนโยบายดังกล่าวอย่างหลากหลาย ทั้งมิติเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

๒. คณะกรรมการสลากกินแบ่งรัฐบาล ควรแถลงนโยบายในการกำกับกำกับการดำเนินงานของสำนักงานสลากฯ เพื่อให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ควรมีตัวชี้วัดหลักที่ใช้ในการกำหนดเป้าหมายในการดำเนินการของคณะกรรมการฯ รวมถึงให้มีการเปิดเผยหลักเกณฑ์และวิธีในการกำหนดส่วนลดให้กับตัวแทนจำหน่าย และให้มีการเปิดเผยการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของสำนักงานสลากฯ เพื่อความโปร่งใสตรวจสอบได้

๓. การจัดสรรเงินที่คืนสู่สังคม ควรจัดสรรให้กับชุมชนซึ่งเป็นพื้นที่จุดจำหน่ายเพื่อเป็นกองทุนรณรงค์ต่อต้านการเล่นการพนัน โดยเฉพาะป้องกันไม่ให้เด็กและเยาวชนเข้าไปเกี่ยวข้องกับการบริโภคสลากฯ

๔. สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล จะต้องออกมาตรการในการห้ามจำหน่ายสลากฯ ให้กับเด็กและเยาวชน และควรมีหลักประกันว่า ไม่สามารถจำหน่ายให้กับเด็กและเยาวชนได้อย่างจริงจัง รวมทั้ง ต้องกำหนดบทลงโทษตัวแทนผู้จำหน่ายให้ชัดเจนว่า หากมีการจำหน่ายสลากฯ ให้กับเด็กและเยาวชนจะมีผลอย่างไร ตลอดจนการติดตั้งเครื่องจำหน่ายสลากฯ ในที่ชุมชน จุดจำหน่ายต้องไม่อยู่ใกล้วัดและโรงเรียน

๕. สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล ต้องกำหนดเป็นมาตรการอย่างเคร่งครัดว่า การจำหน่ายสลากฯ ด้วยเครื่องจำหน่ายอัตโนมัติ จะไม่นำเครื่องขายการจำหน่ายนี้ไปขยายสินค้าการพนันในรูปแบบสลากฯ อื่น ๆ

๖. สำนักงานสลากฯ ต้องวางมาตรการในการตรวจสอบป้องกันไม่ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรม โดยเฉพาะผู้ที่เกี่ยวข้องกับขบวนการค้ายาเสพติดเข้ามาเป็นตัวแทนจำหน่ายสลากฯ อาจจะเป็นช่องทางในการนำเงินที่ได้จากการกระทำผิดไปฟอกเป็นเงินที่ถูกต้องตามกฎหมายได้

๗. รายได้จากการจำหน่ายสลากฯ ๓ ตัว ๒ ตัว ด้วยเครื่องจำหน่ายอัตโนมัติที่เป็นส่วนของ
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการร้อยละ ๑๒ และเมื่อหลังหักส่วนลดให้ตัวแทนจำหน่ายแล้ว ควรมีการวางเป้าหมาย
ในการนำเงินรายได้สุทธิในส่วนนี้ไปใช้ประโยชน์สาธารณะให้ชัดเจน (รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย)

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง



(นายปานเทพ กล้านรงค์ราญ)

ประธานกรรมการ ป.ป.ช.

สำนักมาตรการป้องกันการทุจริต

โทร. ๐ ๒๒๘๒ ๓๑๖๑-๕ ต่อ ๑๗๗

โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๒๑๐๒